

Medlemsbladet

UPPSALA SENIORUNIVERSITET

ÅRGÅNG 35 NR 2 MAJ 2013

**Livskraftig serie
sid 11**

**Gå på
konferens
sid 9**

**Ny ordförande
sid 10**

Medlemsbladet

Medlemsinformation för Uppsala Senioruniversitet. Utkommer med fem nummer per år.
Ansvarig utgivare: Ulla Myhrman
Redaktörer: Karin Carlsson, Sig-Britt Edéll, Inger Hammer, Anders Källström, Agneta Sundelöf, Margareta Westin
Tryckeri: Wikströms Tryckeri AB, Uppsala
ISSN: 1651-0445

Uppsala Senioruniversitet

Org nr 81 76 02-4969
Ordförande: Britt-Louise Gunnarsson

Sekretariat:

Expedition: Portalgatan 2A
Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Telefon: 018-24 35 01
Öppettider: mån-fre kl. 10.00–12.00
E-post: usu@folkuniversitetet.se
Webbplats: www.usu.se
Malin Åkerblom, ordförande
018-32 07 34 (hem)

USU:s årsavgift. För att delta i USU:s aktiviteter måste Du ha betalat årsavgiften 200 kronor. Den betalas en gång per år helst under oktober–november och gäller följande kalenderår.

Plusgiro

För årsavgift: 19 74 24-5
För cirklar och föreläsningar: 39 70 67-0
För resor och studiebesök: 498 69 81-1

Meddela adressändring. Det är viktigt att USU:s expedition har rätt adress till sina medlemmar så att informationen går fram. Glöm därför inte att meddela ändringar av e-post, annan adress och telefonnummer till expeditionen.

WWW.USU.SE

Omslagsbild: Senioruniversitetets nya ordförande

Foto: Inger Hammer

Med ljus syn på framtiden

Att vara ordförande i styrelsen för Uppsala Senioruniversitet innebär för mig ett ansvarsfullt engagemang. Min första uppgift blir att lyssna och sätta mig in i hur organisationen fungerar. Senioruniversitetet bedriver ju en omfattande och varierad verksamhet och ett stort antal kompetenta funktionärer är knutna till sekretariatet och de åtta arbetsgrupperna. Styrelsens funktion är naturligtvis den samlande, och som ordförande blir min främsta uppgift att fundera kring helheten och arbeta för att Senioruniversitetet även i fortsättningen ska vara en välfungerande organisation med ett attraktivt utbud av föreläsningar, cirklar och resor för bildningstörstande människor i ”den tredje åldern”.

För lite drygt ett år sedan pensionerades jag från min professorstjänst vid Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet. Min yrkeserfarenhet är knuten till min roll som forskare, projektledare, lärare och handledare och till olika ledningsuppdrag i kommittéer, språkvetenskapliga föreningar och vid universitetet. När jag blev tillfrågad om att bli ordförande hade jag inte hunnit tröttna på min frihet som pensionär, men möjligheten att arbeta i ett nytt och betydelsefullt sammanhang kändes ändå lockande och stimulerande. Och med ljus syn på framtiden vill jag nu samarbeta med andra för ett framgångsrikt och dynamiskt Senioruniversitet.

Britt-Louise Gunnarsson
ordförande

Uppsala Senioruniversitetets styrelse 2013

<i>Ordförande</i>	Britt-Louise Gunnarsson
<i>Vice ordförande</i>	Per Olof Osterman
<i>Sekreterare</i>	Brittmari Ekholm
<i>Vice sekreterare</i>	Christina Tellgren
<i>Kassaförvaltare</i>	Ellinor Lindström
<i>Vice kassaförvaltare</i>	Gunnar Ekman
<i>Ledamot</i>	Ulla Myhrman
<i>Suppleanter</i>	Eva Willén
	Ingrid Åberg
<i>Revisorer</i>	Lennart Wik
	Tommy Helmerskog
<i>Revisorssuppleant</i>	Stig Brodin
<i>Valberedning</i>	Gudmar Lönnerholm
	Per Jennische
	Margaretha Sund

Tisdagsföreläsningar

14 maj
Stig Strömholm
Mitt universitetsliv – några reflexioner
Gästvärd: Johnny Andersson

Föreläsningarna äger oftast rum kl. 13.15 i sal X universitetshuset. De beräknas pågå till ca kl. 14.00 varefter möjlighet till frågor ges fram till ca 14.30. Hörselslinga finns i alla lokalerna. Sal X kan nås med hiss från universitetshusets baksida med ingång från S:t Olofsgatan.

Kom i god tid

Många av tisdagsföreläsningarna blir snabbt fullsatta.

Nästa nummer av tidningen utkommer den 14/8
Manusstopp 7/6

RESOR OCH STUDIEBESÖK

Tidigare annonserade resor som kan ha återbudsplatser:

Söndag 19 maj: West Side Story på Stockholms Stadsteater
Tisdag 21 maj: Bussresa till Stora Sundby, sagoslott vid Hjälmaran
Torsdag 23 maj: Ängsö nationalpark i Roslagen

Tidigare annonserade resor som har platser kvar:

Tisdag 4 juni: Konstutställningen Hello Nature av W Wegman på Artipelag
Sista anmälningsdag: 17 maj
Tisdag 11–lördag 15 juni: ”Ack Värmeland du sköna” med guider från Geijerskolan i Ransäter
Sista anmälningsdag: 13 maj. Utförligt program på www.usu.se och kan beställas från USU:s sekretariat 018-24 35 01
Söndag 18 augusti: Titus mildhet av W A Mozart på Drottningholms Slottsteater
Sista anmälningsdag: 30 maj

Onsdag 9–söndag 13 oktober

Fågelskådning med Pekka Westin och världsarv på Södra Öland

Bussresa med Bergsbrunna buss, logi i 13 dubbelrum på Gammelbygården i Degerhamn. En dag fågelskådning med Pekka Westin. En dag guidning av Ottenby fågelstation med ringmärkning och Naturum. En dag guidning av Eketorps fornborg + Södra Ölands odlingslandskap, världsarv på Unescos lista. Vandringarna i odlingslandskapet kan anpassas efter rollatorer men det måste anmälas i förväg.

Tider:

Onsdag 9 okt. kl. 09.00. Avresa med buss från S:t Eriks torg. Paus för lunch (ingår ej)
4 övernattningsnätter i dubbelrum med frukost, 3 picknickluncher (tag med termos), 4 middagar
Söndag 13 okt. ca kl. 18.00. Åter i Uppsala. Paus för lunch under dagen (ingår ej)
Pris: 5 300 kr inkl. bussresa, helpension och guidningar
Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat 018-24 35 01

Första anmälningsdag: tisdag 14 maj
Sista anmälningsdag: fredag 24 maj
Ansvariga: Maj Aldskogius, 018-46 03 30, 070-565 56 79 och Gudrun Bäckström, 070-347 14 03

Måndag 2 september

Skogskyrkogården i Stockholm – ännu ett världsarv

1915 vann de unga arkitekterna Gunnar Asplund och Sigurd Lewerentz tävlingen om en ny begravningsplats i Stockholm. Skogskyrkogårdens nordiska landskap, unika arkitektur och utsmyckningar har blivit föregångare för begravningsplatser över hela världen och är sedan 1994 med på Unescos världsarvslista.

Tider:

9.00 Avfärd med buss från S:t Eriks torg
11–13 Guidning av Skogskyrkogården
13–14 Lunch (landgång, kaffe och tårta) på Enskede-Terrassen nära entrén till Skogskyrkogården
14–15 Tid för rundvandring på egen hand och besök i Visitors Center
15.00 Avfärd från Skogskyrkogården
Ca 17.00 Åter i Uppsala
Pris: 600 kr

Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat 018-24 35 01

Första anmälningsdag: torsdag 16 maj
Max 25 deltagare
Ansvariga: Maj Aldskogius, 018-46 03 30, 070-565 56 79 och Gudrun Bäckström, 070-347 14 03

Onsdag 25 september

Örbyhus slott och Vendels kyrka med Karl Johan Eklund

Presenteras i Medlemsbladet nr 3 – 2013

Tisdag 8 oktober–söndag 13 oktober

Kulturreesa till Skottland

då naturen där står i brand med sina vackra höstfärger. Resan koncentreras till Skotska Högländerna. Vi kommer att få uppleva spektakulära vyer och sköna naturupplevelser samt

historiens vingslag genom Mick Steads drastiska berättarkonst. I resan ingår:

- Flyg t/r (Norwegian) Arlanda-Edinburgh
  - 6 resdagar, 5 övernattningsnätter på 3* hotell med halvpension (frukost och tre-rätters middag)
  - Reseledning (Rolf Wendle) och engelsktalande guide (Mick Stead, välkänd för många av Senioruniversitetets englandsresenärer)
  - Alla inträden
  - Besök vid ett flertal av Skottlands berömda sevärdheter inklusive två whiskydestillerier
- Ett utförligt program med bilder finns på www.usu.se. Programmet kan även beställas från USU:s sekretariat (018-24 35 01)

Pris: 7 300 kr. Anmälningsavgift 1500 kr (dras av från slutfakturan)
Begränsat antal platser. Ett begränsat antal enkelrum kan erbjudas (först till kvarn).

Anmälan görs till Rolf Wendle, rolfwendle@home.se, tel: 018-124838, 0766-276765

Ett informationsmöte planeras att ordnas i slutet av maj. Anmälan till Rolf Wendle.

Ansvarig på USU:s sekretariat: Margareta Knutsson, 073-627 27 02

ANMÄLAN

Första anmälningsdagen kan du anmäla dig på telefonsvararen 018-24 35 01 fr.o.m. kl. 7.00 (precis)
Du kan anmäla max. fyra medlemmar med namn och telefonnummer.

De som fått plats får ett inbetalningskort med posten. Betala ej innan du fått denna bekräftelse!

Deltagande i arrangemangen förutsätter att årsavgiften är betald.

Koördning för anmälan

Till arrangemang som kräver bussresa finns endast 50 platser. När efterfrågan är stor kan vi inte tillmötesgå alla, men vi registrerar alla anmälningar med dag och klockslag och får på så vis en rättvis turordning. Vi beklagar de gånger biljetterna inte räcker till.

Oförutsedda händelser som kan påverka resor meddelas på måndagar i Upsala Nya Tidning under Föreningsnytt. Samma information lämnas på vår webbplats www.usu.se

Lördag 19 oktober

Carmina Burana av Carl Orff på Folkoperan

Berättelser från kvinnor i 80-årsåldern invävda i en konsertant version av körverket. Presenteras i Medlemsbladet nr 3 – 2013.

Tisdag 29 oktober – söndag 10 november

Shanghai, Hangzhou, Suzhou och Yangzhou med Kinalotsen (Albin Geijer)

Pris: 19 900 kr. 600 kr rabatt för medlemmar i USU, 1200 kr rabatt för

deltagare i studiecirkeln ”Kina då. Kina nu”. Mer info i Medlemsbladet nr 3 – 2013 och på <http://kinalotsen.se/kinaresor/resor/kann.pa.kina/>

Notiser

Nya stipendiater

Eva Elinder ska läsa spanska vid universitetet Cienfuegos på Kuba i fyra veckor. För att bekosta delar av studierna och resan har hon beviljats 8 500 kronor från Folkuniversitetets gävostipendium samt 1 300 kronor ur Senioruniversitetets stipendium.

Agneta Sundelöf avser att delta i en två veckors skrivarkurs vid Fridhems folkhögskola i Svalöv. Hon har tilldelats Senioruniversitetets stipendium om 8 700 kronor.

De båda stipendiaterna ska skriva en kort redogörelse i Medlemsbladet för hur medlen använts.

Pedagogiska medel

Anders Fredholm har sökt pengar för att delta i en kurs ”Bajo el cielo de Madrid” i Spanien. För att bekosta kursen har Senioruniversitetet tilldelat honom 9 500 kronor. Efter kursens slut ska Anders Fredholm redovisa det material, som han har utarbetat, och som ska användas i hans egen och kollegers undervisning i spanska på Uppsala Senioruniversitetet.

Mallorca i september

För sex år sedan startades en sommarkurs för seniorer på Mallorca. Nu sker det igen. I september anordnar the Open University for Seniors (UOM) en ny omgång. Temat denna gång är ”Tourism and European Citizenship in the Balearic Islands”.

Anmälan sker på <http://www.uib.cat/form/internacional/>

Webbsida: <http://www.uib.es/uom/>

Frågor: barbara.ordinas@uib.es eller uom@uib.es

Konferens i Vicenza

För er som är sugna på Italien ordnar nätverksorganisationen AIUTA en konferens i Vicenza den 4–7 juni. Totala kostnaden (exklusive själva resan) är 200 EUR. Temat för konferensen är ”Cultural Tourism, the Future Perspective”.

Anmälningsblankett och program finns hos Karin Carlsson. karin-e.carlsson@telia.com

---

Öppna föreläsningar och Orphei Drängar

Uppsala universitet inbjuder Senioruniversitetets medlemmar till öppna föreläsningar på temat scenkonstens plats vid universitetet, det åldrande samhället och akademiskt ledarskap.

Föreläsarna är Joakim Palme, professor i statskunskap, Kristina Edström, professor i oorganisk kemi, Wilhelm Carlsson, filosofie hedersdoktor och operaregissör samt Hans Dalborg, ekonomie doktor och ordförande för styrelsen för Uppsala universitet.

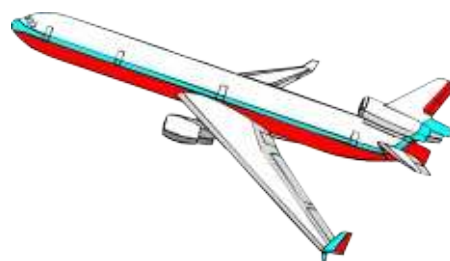
Efter föreläsningarna bjuder Kungliga Akademiska Kapellet och Orphei Drängar på konsert i universitets-aulan.

Evenemanget är en avslutning på vårterminen vid Uppsala universitet. Vid detta tillfälle kommer Hans Dalborg att avtackas som ordförande för universitetets styrelse.

Föreläsningarna och konserten är gratis. Se mer www.uu.se

Tid och plats: onsdagen den 12 juni 2013 kl. 16.00 – 19.00 i sal X i universitetshuset

Pensionärens osannolika resa

Jag hade nyss kommit hem från min härliga och intressanta resa till Alicante med spanskseniorena från Uppsala. Vi kom hem först efter midnatt måndag den 22 oktober. Onsdag den 24 var det dags för nästa flygtur. Dottern Ulrika med make Greg och lille Oliver skulle hälsa på storasyster Kristina och Per i New York. Jag hade lovat att komma till Tönsberg i Norge och se till Matilda och Lovisa som går i skolan där.

Leif skjutsade mig till stationen kl. 06.30 där jag tänkt köpa biljett till Arlanda. Så klart krånglade automaten och när jag hörde tåget rulla in sprang jag uppför rulltrappan och ut på perrongen. Snavade på min portmonnä, som just ramlat ur den babylift i vilken även min stora handväska, skopåse och dator låg, plockade upp den och lyckades tränga mig in på tåget med min kabinväska, babylift och handväska. Babyliften var inte min idé utan en hjälpransport för Camilla, som om en vecka tillsammans med Jonathan 5 månader ska hälsa på sina syskon och babykusiner i Norge. Betalar biljett på tåget och kommer till Arlanda. Nu har jag för mycket handbagage och får därför checka in min kabinväska. Ok tar fram min plastficka med papper på referensnummer till min biljett, som jag, som tur är, tryckt ut hemma och betalar nu extra för incheckning. Tur att plånboken och VISA-kortet inte blev kvar på perrongen i Uppsala! Security check: kappav, smink och tandkräm i liten plastpåse och datorn i sin egen korg.

Datorn! Var är min dator? Tömmer den förbaskade babyliften på

skopåse, päron, bok och tömmer min stora handväska. Ingen dator! Kanske den blev kvar vid incheckningen. Ut och tillbaka men ingen dator! Måste gå igenom security utan min lilla ACER! Ringer Leif och meddelar att datorn kanske ligger på perrongen på Uppsala station. Kan han genast åka dit ner och kolla? Hur glad blev han? Ringer hittegods i Uppsala, där automatrösten svarar att Lost Bags öppnar först kl. 12.00! Går till Arlandas datahörn, betalar för 29 minuter surfid och börjar söka på www.Lostbags.se under Borttappat. Så klart inget napp, senast Borttappat har daterats till 19 oktober. Ser i ögonvrån 4 poliser i närheten av datahörnet och går fram och ber att få störa dem. Finns det avdelning för Borttappat på Arlanda? Ja visst, men utanför Security check. När går mitt flyg? Kl. 09.10. Vi har tid. Jag kan hinna gå ut genom Security igen och polisen följer med. Han går först och frågar om någon dator finns där. Jo, 2 stycken! Mitt hjärta hoppar när jag ser den ligga där, min lilla svarta ACER! Jag får demonstrera att jag kan logga in och när det går bra, får jag genast tillbaka den. Man hade hittat den på bandet under en låda, som någon ställt ovanpå, medan jag ordentligt packat mitt övriga handbagage i lådorna.

Mycket glad och lättad har jag nu tid att gå till taxfree för att handla lite vin. Norge är ju inte med i EU, så det går bra. Det är bara att visa boarding card. Men var är mitt boarding card? Så klart ordentligt instoppat i plastmappen med övriga referensnummer till flyg och tåg i Norge. Borta! Men vad bra, jag har ju checkat in hemma så det går bra att visa min bekräftelse med sms. Handlar vin och choklad och har till och med tid att ta en kopp kaffe. Kommer då på att mitt referensnummer till tågbiljetten står på mitt nu borttappade papper. Jag bestämmer mig för att inte störa Leif mer, utan tänker ringa Camilla och be om hjälp att gå in i min mail och hitta tågnumret. Men var är nu min mobil? Söker igenom min stora handväska och tömmer babyliften på dess innehåll. Ingen telefon! Attans, detta

är bara inte möjligt! Stoppas tillbaka chokladen, skopåsen och vinboxen i babyliften. Det är viktigt att hålla rätt på sina saker och absolut inte ha för många kassar. Men så klart i Tax-free! Går snabbt dit och där ligger den i kassan. Tack och lov!

Nu går jag snabbt ut till planet och sätter mig på min plats så nöjd att tryggt kommit ombord. Men jag har ju ingen tågbiljett och inget referensnummer! Ringer till Camilla som lyckas hitta det och så lyfter vi. Äntligen på väg till Oslo! Men vi är försenade. Beräknad landning på Gardemoen är nu kl. 10.45 mot tidigare kl. 10.05. Tåget till Tönsberg avgår kl. 11.06. Snabbt ut ur planet genom bakre dörren, målmedvetna steg mot utgången, men jag måste ju vänta på min incheckade kabinväska. Nedrans babylift! Jag trampar otåligt och så kommer väskan äntligen, rusar iväg för att lösa ut min biljett i automaten. Nu är det bråttom men jag har i alla fall mitt referens-

nummer. Shit, apparaten fungerar inte alls. Servicepersonalen på plats hänvisar till manuella biljettkuren. Där sitter ingen som kan trycka ut biljett för just mitt tågbolag!! Jag är nu desperat. Please, kan ingen printa ut min biljett? Please, please, tåget går om 3 minuter! Får äntligen biljetten, rusar iväg med babyliften på ryggen, handväska och kabinväska i var sin hand, ner för rulltrapporna till spår 4, snubblar i svängdörren, upp igen och in på tåget, som strax därpå börjar rulla. Det ska bli skönt att inte behöva resa mer innan min hemfärd om 7 dagar.

Text: Eva Elinder

Det händer på senioruniversitetet

Titti Nylander
tisdagsföreläsare

Desirée Koslin intervjuas
av Agneta Sundelöf

Sal X är välfylld vid
föreläsningarna

Ulla Myhrman
avtackas vid
årsmötet

Tisdagsföreläsare
Karin Strand

MB-redaktionen på
besök i Edinburgh

Eftersnack vid
årsmötet

Stefan Parkman föreläste
vid årsmötet 2013

Leif Hammarström
tisdagsföreläsare

Spanskt besök
från Alicante

Karin Carlsson och Agneta Sundelöf
från MB-redaktionen på
Storytelling Cafe i Edinburgh

Programme for the International AIUTA Conference in Uppsala, Sweden

Equal Opportunities for Senior Citizens
Friday, September 13, 2013

08.30–09.00 Registration

09.00–10.30

Welcome and practical announcements Ms Britt-Louise Gunnarsson, President of Uppsala University of the Third Age

AIUTA – International Association of Universities of the Third Age Mr François Vellas, Professor, L'Université de Toulouse, President of AIUTA

Equal Opportunities for Senior Citizens in the Swedish Society – A Research - Oriented Project at Uppsala University of the Third Age. Ms Maj Aldskogius, PhD, Mr Björn Odin, PhD and Ms Alice Rinell Hermansson, Dr MSc, Uppsala University of the Third Age

10.30–11.00 Coffee break

11.00–13.00

Is it a Human Right to be Old? Mr Lars Andersson, Professor of Social Gerontology, Linköping University

Achieving Age-Friendly Environments across the EU by 2020 Ms Anne-Sophie Parent, Secretary General, Age Platform Europe, Brussels

13.00–14.30 Lunch break

14.30–17.00

Extensive Protection against Age Discrimination in Sweden Ms Barbro Westerholm, Dr MSc, Professor Emerita, Member of the Swedish Parliament

Discussion

19.30 Official dinner

Ett åldersvänligt Europa

Anne-Sophie Parent är en av talarna på den internationella AIUTA-konferensen den 13 september i Uppsala. Hon kommer att ge oss det europeiska perspektivet på äldres rätt i samhället.

Hon är generalsekreterare för AGE Platform i Bryssel, ett nätverk som representerar olika organisationer inom EU och ger röst åt 150 miljoner seniorer inom EU.

– Samhället förändras demografiskt och vi måste se över de ekonomiska och sociala villkoren, skriver Anne-Sophie Parent på e-post till Medlemsbladet. Det är ett villkor om vi ska åstadkomma ett rättvist samhälle för alla generationer.

– Att äldre människor själva måste medverka för att hitta lösningar som passar alla grupper i samhället är självklart, tycker hon.

På konferensen den 13 september kommer hon att tala under rubriken: Achieving Age-Friendly Environments across the EU by 2020.

Kan vi hoppas på ett åldersvänligt samhälle i framtidens Europa? Låt oss höra vad vår rapportör från Bryssel kommer att säga i frågan den 13 september.

Text: Karin Carlsson

Anne-Sophie Parent ska tala om äldres rätt i ett framtida Europa.

Anne-Sophie Parent har i mer än 20 år arbetat inom EU, förutom AGE har hon lett ett EU-arbete med att förbättra förhållandena för autistiska personer. Hon har en universitetsexamen i översättning från Ottawa University.

Nu kan jag säga "vi äldre"

Kan man vara ung och ägna sig åt åldersforskning? Uppenbarligen. Lars Andersson var mycket ung när han debuterade. Bara 26 år gammal blev han ombedd att delta i ett projekt som handlade om pensionering. Det var på Karolinska Institutet då han råkade vara ledig efter att ha varit medförfattare av en bok inför FN:s befolkningskonferens.

Man kan säga att Lars Andersson har kommit ikapp. Efter 39 år i branschen är han nestor. Vid det här laget vet han vad han talar om.

Nu kan jag säga "vi äldre", konstaterar han.

Jag möter honom på Äldrecentrum i Stockholm för att intervjua honom inför Senioruniversitetets internationella AIUTA-konferens den 13 september. Han är en av de tre föredragshållarna. Rubriken på föredraget är "Is it a human right to be old?"

Lars Andersson var den person som i Sverige introducerade begreppet *ålderism*. Det var i slutet av 90-talet. Han ville ge det anglosaxiska begreppet *ageism* en svensk definition.

Vad betyder ålderism?

– Det handlar om fördomar, stereotypa föreställningar, förenklingar. Att gruppera människor efter ålder.

Han förklarar vidare: Ålderistiska fördomar och stereotyper visar sig ofta som diskriminering. Ett exempel på diskriminering är inom området mammografi. Enligt en kartläggning gjord av Cancerfonden 2008 erbjuder bara knappt hälften av alla landsting screening till hela den åldersgrupp som omfattas av Socialstyrelsens rekommendationer.

– Märkligt att diskrimineringslagen är okej i ett landsting, men inte i ett annat, säger han.

– Ett annat exempel är blodgivning. Att ge blod får bara människor göra upp till en viss ålder. Ändå skriker sjukhusen efter blod och jagar med ambulanser efter den åtråvärda varan. I det här fallet handlar det inte om

"Is it a human right to be old?" Lars Andersson talar på AIUTA-konferensen den 13 september.

att sjukhusen värnar om kvalitet. Allt blod testas först.

– Det kan vara dålig kvalitet på 40-åringars blod också.

Det som Lars Andersson vänder sig emot är att man generaliserar utifrån en persons ålder i stället för att utgå från individen.

Tillbaka till ungdomen. Att vara 26 år och halka in på åldersforskning? Hur var det egentligen?

Inte så spännande, inte då när man var helt ny på arbetsmarknaden, erkänner han.

Idag har Lars Andersson en annan åsikt. Efter snart 40 år i branschen.

Lars Andersson är professor i socialgerontologi vid Linköpings universitet där han arbetar heltid vid NISAL, National Institute for the Study of Ageing and Later Life vid Linköpings universitet.

Text: Karin Carlsson

Det här är AIUTA

AIUTA är ett världsomfattande nätverk för den "tredje ålderns universitet". Organisationen har sitt sekretariat i Toulouse i Frankrike. Det var just i Toulouse som det första av tredje ålderns universitet startade 1973, vilket blev startpunkten för många andra liknande verksamheter. Sverige är ett av 20-tal länder som ingår i AIUTA. Beslutet att förlägga nästa konferens i Uppsala togs av dess styrelse i Lissabon förra våren.

Huvudsyftet med AIUTA:s verksamhet är kunskapsutbyte inom utbildning och forskning för och av seniorer.

AIUTA är den franska förkortningen för "Association Internationale des Universités du Troisième Age."

Specialerbjudande för medlemmar

Du som är medlem av Uppsala Senioruniversitet kan gå på konferensen för 150 kr inklusive kaffe. Anmälan görs genom att betala in summan till Senioruniversitetets plusgiro 39 70 67-0 och ange "AIUTA".

Du kan också välja hela konferenspaketet med förmiddagskaffe, lunch och middag för 700 kr eller konferens med enbart förmiddagskaffe och lunch för 400 kr. Anmälan istället via hemsidan www.usu.se

Senaste anmälningsdag 31 maj 2013. Anmälan är bindande. Konferensspråket är engelska. Läs allt om konferensen på hemsidan www.usu.se

Frågor kan ställas till aiutauppsala@gmail.com.

Britt-Louise tar över

Någon språkpolis är hon inte, Senioruniversitetets nya ordförande. Det är viktigare att lyssna på vad människor säger än att finna fel. Det berättar hon under pratstunden på Missionskyrkans kafé i Uppsala.

– Språket måste ses i sitt sociala sammanhang, menar hon.

Som forskare vid Uppsala universitet har Britt-Louise Gunnarsson under åtskilliga år ägnat sig åt sociolingvistik, det vill säga språkets funktion i samhället. Det är det området som är hennes hemmaarena.

Att bli ordförande för Uppsala Senioruniversitet är däremot ett oprövat fält. Dock inte rollen som ordförande i sig, den har hon mångårig erfarenhet av, men att leda Senioruniversitetet blir en ny utmaning. Hennes erfarenhet har hittills bestått av att delta i cirklar och föreläsningar. Under det dryga år som hon varit pensionär har hon hunnit med att gå på flera arrangemang: tyska, modern konst och världsreligioner samt tro och vetande. Och erfarenheterna är goda.

– En omfattande och spännande verksamhet.

Att nu leda verksamheten istället för att enbart delta verkar inte oroa henne, även om hon inte vet mycket om vad som väntar henne. Bara sådant som hon har lagt märke till: en välorganiserad verksamhet och entusiastiska medarbetare.

– Jag har träffat människor som verkar ha kraft att ta itu med många olika uppgifter, säger hon.

När vi så återvänder till Britt-Louise Gunnarssons specialområde, språkets funktion i samhället berättar hon

Foto: Inger Hammer

Britt-Louise Gunnarsson ser fram emot att leda Senioruniversitetet.

brytning eller småfel ingen roll. Det är hennes tes utifrån forskningen. Jag misstänker att hon för med sig samma positiva inställning när det gäller samarbetet inom Uppsala Senioruniversitet.

Text: Karin Carlsson

Född och uppväxt: Linköping
Senaste jobb: professor i modern svenska
Familj: gift, tre vuxna barn, fyra barnbarn
Fritidsintressen: pianospel, läsning
Aktuell som: ny ordförande för Uppsala Senioruniversitet

ÅRSMÖTET 2013

Uppsala Senioruniversitetets årsmöte hölls den 15 mars i kyrksalen i Missionskyrkan. Efter ett inledande bildspel hälsade avgående ordförande Ulla Myhrman mötesdeltagarna välkomna och förklarade årsmötet öppnat. Klubban överlämnades till förra landshövdingen Ann-Cathrine Haglund som valts att leda årsmötesförhandlingarna.

Ulla Myhrman gav därefter en kort redogörelse för verksamheten under 2012. Medlemsantalet är ständigt växande och antalet medlemmar är nu uppe i nästan 2600, vilket ställer stora krav på organisationen. Ett 80-tal funktionärer arbetar på ideell basis. Senioruniversitetet erbjuder ett stort antal serier och cirklar, tisdagsföreläsningar, resor och studiebesök, ger ut Medlemsbladet och har en webbplats. I rapportserien har två rapporter utkommit under året. Senioruniversitetet är representerat i styrelserna för de internationella nätverken AIUTA och EFOS. Kassaförvaltaren Ellinor Lindström kommenterade resultat- och balansräkningen. Årets verksamhet visade underskott. Ytterligare investeringar har skett i datorer, medel har avsatts för flytten till Bergsbrunnagatan och lärararvoden har höjts. Årets verksamhet godkändes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Till ny ordförande valdes Britt-Louise Gunnarsson. Den nya styrelsen i sin helhet redovisas på sidan 2 i Medlemsbladet. Årsavgiften, som varit oförändrad

(200 kronor) sedan 2004, höjdes till 250 kronor, på grund av ökade kostnader.

En skrivelse om hedersmedlemskap hade inkommit. Frågan hänsköts till styrelsen att behandla liksom den om hur underskott i resultaträkningen skall hanteras i framtiden.

Årsmötet avslutades och klubban överlämnades till nya ordföranden.

Ulla Myhrman avtackade avgående styrelsemedlemmar. Därefter var det Ullas tur att avtackas.

Stefan Parkman, professor i kördirigering vid Uppsala universitet och mångårig dirigent för Uppsala Akademiska Kammarkör, talade över temat "Ledandets glädje" och en stor del av yrkesutövandet är enligt Parkman glädje. A och O för en dirigent är känslan för rytm. Man skall alltid finnas till hands, inte vara i vägen men sätta igång alla. Man skall entusiasmera sina medarbetare, få dem att tycka som dirigenten och förmedla insikten om att allt skall gå bra. Det är viktigt att ha respekt för de olika musikerna och sångarna. Man måste lita på medlemmarna.

Efter Stefan Parkmans anförande serverades kaffe och tårta.

Text: Margareta Westin

Min musik – en populär och livskraftig serie

Det började för åtta år sedan. Då hade Sven Alin haft en musikserie i nära 20 år och han ville sluta med ålderns rätt. Jag hade fått till uppgift att försöka hitta någon som kunde ta över serien, men det visade sig inte vara så lätt.

Jag föreslog då Carl-Olof Jacobson att han och jag skulle anlita ett antal personer som kunde svara för ett tillfälle var med ett tema som de själva valt. Bara som en nödlösning tills vi hittade någon som kunde ta över serien mera permanent.

Försöket slog väl ut och redan första terminen kom det dubbelt så många åhörare som Sven Alin någonsin hade haft. Och så har det faktiskt fortsatt i 16 terminer.

Ganska snart visade sig svårt att få de medverkande att bestämma tema när programmet skulle tryckas. Så vi övergav den tanken och kallade serien ”Min musik” med undertexten ”Kulturpersonligheter i Uppsala talar om och spelar musik som de själva valt.” Och vi annonserade endast vilka som skulle framträda med några ord om deras bakgrund.

Då och då får vi frågor om hur vi väljer ut vilka som ska få framträda. Det håller vi på med kontinuerligt hela året. Ibland får vi tips från dem som går på serien, men vi är ju också själva flitiga konsertbesökare och har ett långt förflutet som amatörmusiker, mest körsång men också ensemblespel.

Vi har gjort bedömningen att våra åhörare vill höra några riktigt kända ”kändisar” varje termin. Vi tror att det många gånger är de som gör att man anmäler sig till serien. Den här terminen representeras de t.ex. av vår EU-politiker Cecilia Wikström, som oftast tillbringar helgerna i Uppsala. För henne passade tiden måndag förmiddag perfekt. Sedan kan det vara någon litet mindre känd ”kändis” som t.ex. musikläraren Mats Andersson, med Zornmärke i guld på klarinetten. Den tredje kategorin är ”okända” personer som vi vet har något intressant att berätta och som skulle göra det bra. Dit hör Elisabeth Sellin Linde som arbetar på Senioruniversitetets sekretariat och i resegruppen och ibland introducerar en opera eller en konsert i bussen till Stockholm.

Redan från början bestämde vi att det helst skulle vara 50-50 män och kvinnor. Det visade sig ibland vara svårt, men vi har inte någon termin haft färre än två kvinnor av de sex personer som framträtt.

Särskilt det första året var det några talare som var litet väl anonyma i sitt framträdande. Vi har sedan dess varje termin skickat ut ett brev om att åhörarna inte bara vill veta vad man spelar utan även varför. Har stycket betytt något särskilt i deras liv? De som uppskattats mest är nog de som ”bjudit på sig själva”. Visserligen har en del som gjort det av andra fått omdömet att vara alltför ”egotrippade”. Det är nog bara att konstatera att smaken varierar – ”you can’t win them all”.

Ofta frågar man hur proportionen mellan musik och prat ska vara. Vi svarar då att det är upp till dem själva men ett riktmärke kan vara en timme musik och en halv timme ”prat”. Men ibland blir det tvärsom. Som t.ex. för Jacke Sjödin som inte hann spela mer än hälften av de musikstycken som han valt ut, men det tänkte nog inte åhörarna på.

Nuerna lägger vi ut spellistorna på Senioruniversitetets webbplats så att man ska kunna gå tillbaka och hitta information om stycken som man blivit intresserad av. Huvuddelen av musiken är västerländsk konstmusik med inslag av jazz, kör och visor. Men ibland blir det bara jazz, som med Jonte Högman den här terminen. Det som förvånat oss är att det inte är många stycken som förekommit mer än en enda gång. Kanske någon Beatles-låt eller något Bach-stycke. Vilket är anmärkningsvärt med tanke på att det rör sig om cirka 100 timmar musik hittills.

Ibland får vi frågan om vad vi gör om vi får återbud i sista minuten, vilket naturligtvis händer. Ett par gånger har vi lyckats engagera Christer Eklund, musikproducent från Falun och van radiopratare, som alltid har några program på lager. Två gånger har jag själv vikarierat.

De allra flesta som vi tillfrågar blir väldigt glada och säger ”Oh vad trevligt det låter, det gör jag väldigt gärna”. Men några få säger ifrån:

”Det är inte min grej”. Till den kategorin hör tyvärr några favoriter som många skulle vilja höra.

Hur länge kommer då den här serien att fortsätta? Vi hade trott att många deltagare skulle hoppa av efter några terminer. Antingen har de inte gjort det eller också har det kommit till nya åhörare eftersom antalet deltagare hela tiden varit runt 300 och ibland 350. Hittills har cirka 80 olika

”kulturpersonligheter” deltagit i serien. Många har sagt att det varit svårt att välja bort så mycket bra musik som man velat ha med. Så när namnen på våra listor på tänkbare kandidater tar slut så kan vi nog fråga om några vill komma tillbaka. Och från Senioruniversitetets sida vill man inte ta bort en så populär serie så den blir nog kvar. Men hur länge Carl-Olof och jag ansvarar för den får framtiden utvisa. Vi har ju de senaste terminerna fått in nytt blod med hjälp av Gunilla Stenman Jacobson som nu delar ansvaret för serien med oss.

Vi tror att den stora variationen och de personliga kommentarerna bidragit till framgången. Vi tror också att tiden är väl vald, varannan måndag 10.30 – 12.00. Det har blivit en stilla samlingspunkt i början av veckan där man träffar andra musikintresserade som man sedan kan äta lunch med.

Text: Maj Aldskogius

Från
skrivarstugan

I huvudet på en norrlänning

Jag har nu bestämt mig för att bygga en Friggebod, som jag skall sätta upp på tomten på Öland. Den bör inte vara alltför svår att bygga själv.

Mina föräldrar, som gav mig en god och klok uppfostran, sa alltid: ”En sparad tia, är en förtjänad tia.” Eftersom det också är mitt valspråk, kommer jag att ha tjänat ihop till två Friggebodar, när jag satt upp den första.

Att bygga en Friggebod kommer säkert inte att vålla mig några bekymmer eller svårigheter. Värre saker har jag klarat av. Jag gjorde ju en skärbräda till mor, när jag gick i slöjden. Förresten, jag har både hammare och en Black and Decker med två hastigheter. Timell har ju visat hur enkelt det är att bygga ett garage och att renovera ett badrum. Man skall bara vara noggrann, har han poängterat.

Lappri, det är bara att sätta igång.

Men det är kanske bäst att börja med litteraturstudier.

Låt mig tänka, jag måste börja med att besöka biblioteket.

Då är det bäst att jag börjar från grunden, ha,ha. Ja en vits kan jag ju ta till, innan jag sätter igång.

Ja, grunden ja. Vad är det jag skall börja med – byggnadslagen och byggnadsstadgan kanske. Sedan fortsätter jag med jordabalken, fastighetsbildningsbalken, förköpslagen, expropriationslagen, jordförvärvslagen, naturvårdslagen, miljöskyddslagen, fornminneslagen, byggnadsminneslagen, sädeslagen, arkipelagen, föreslagen, sarkofagen, behagen ...hoppsan.

När jag ändå är på biblioteket är det lika bra att jag lånar ytterligare ett par böcker. Det är ju gratis och man bör ju passa på. Jag bör kanske undersöka hur finansieringen av Friggeboden kan ordnas. Jag

känner till att det finns något som heter bottenlån och topplån, men det kanske också finns andra typer av lån som jag kan få. Det har gått igenom mina öron att det finns något som heter bostadslån, energilån, lokaliseringlån, glesbygdslån och storstadslån. Det måste jag låna några skrifter eller böcker för att sätta mig in i.

När jag undersöker tänkbara låne- och bidragsmöjligheter ska jag läsa det senaste från bostadsdepartementet. För att spara energi har de kanske infört alternativkärnenergibyggnadsproduktionsavvecklingsfinansieringsbidrag. I energibesparingssyfte och för att underlätta byggandet tror jag att det finns något som heter köksmaskinsbyggnadsnyinvesteringsexploateringsfinansieringslån. Det bör jag kunna utnyttja. Jag måste också kontrollera lite fakta om pantvärde och låneunderlag samt läsa lite om ortskoefficient, tidskoefficient, faktorprisindex, nettoprisindex, byggnadsprisindex, friståendebyggnadsindex, konsumentprisindex, löneindex, böneindex, kvinnoindex, sex, halvvägsinne i komplex ...aj, aj, hoppsan.

Det här gör mig alldeles perplex.

Nej, ska jag läsa så mycket text, hinner tomten bli alldeles förväxt och helt beväxt.

När jag tänker efter kanske jag ska kontakta vår lokala byggare. Han har säkert några gubbar, som kan bygga upp Friggeboden på ett par dagar. Mitt problem blir då att betala honom. Det blir billigare att betala svart till någon av de arbetslösa byggnadsarbetare, som min kompis känner. Nej, jag måste ändå betala för jobbet.

Jag köper nog ingen Friggebod. Jag sätter upp ett tält i stället.

Mats Gabriellson